

værende Lovforslag gaar ud. Man har været fuldstændig enig om, baade at der kan gøres Noget, og at det, der kan gøres, bør gøres; hvad der mangler, er kontante Penge, og det er i den Henseende, man anmoder om Hjælp. — Tilgeve for det ærede Medlem for Skanderborg (Wajer) vil jeg sige, at det ikke forekommer mig at være en saa ganske daarlig Afstemning, naar af 18 Medlemmer de 2 vare fraværende og 12 stemte for at engagere Den saa alvorsligt, at de vilde gaa ind paa en saadan Garanti som den, her er nævnt; jeg synes i Grunden, det er Alt, hvad man kan forlange. Der er altsaa slet ikke Tale om, mine Ferrer, at det, der her foreslaas, er Noget, man paatvinger Planterne derovre; de ere tværtimod selv meget interesserede deri og ønske Intet hellere, end at det sker. De Ferrer ville ogsaa af det, der her foreligger, se, at to Trebiedele af Planterne allerede have forpligtet sig til for en meget moderat Pris at levere Sufferør til disse Centralfaktorier, men det vilde man aabenbart ikke have gjort, naar man ikke selv troede paa Foranstaltningens Rigtighed. Hvad dernæst angaar den ene Trebiedel af Plantagerne, hvis Ciere ikke, da Roven blev udarbejdet, havde paataget sig en saadan Forpligtelse, skal jeg gjøre opmærksom paa, at en Del af disse Plantager eies og drives af Folk, som slet ikke bo derovre, og som derfor ikke have kunnet tiltræde Forslaget. Jeg er ikke istand til at give nøjagtig Oplysning om, hvorvidt disse Ciere senere maatte have tiltraadt Forslaget; men jeg tror dog at turde sige, at ikke saa ganske saa af dem senere have gjort det. — Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds mente ogsaa, at man maatte være særdeles opmærksom paa, at Renten var for høj; men det ærede Medlem maa ikke glemme, at Renten i Vestindien i Almindelighed er 6 pCt. Selv Statskassen har 6 pCt. af de Penge, den har til gode derovre, forsaavidt den faar dem. Naar Folket er forarmet, kan det naturligvis ikke betale; men den almindelige Rentefod der er mindst 6 pCt. Jeg vil forøvrigt her rette en Misforstaaelse, som ellers muligen kunde indsnige sig. Det er den, at Meningen ikke er, at man skal have 6 pCt. i Rente af de 3 Millioner Krøner, der kunne udlaanes. Renten skal kun være 5 pCt., hvorimod det er Hensigten at anvende Resten til at faae Gjælden, der, som bemærket, er indskrænket til at henstaa i 20 Aar, amortiseret. Tilgodees er det, om man vil, et Lab for Statskassen, naar der er søgt Bevilling til at kunne modtage Kreditforeningens Obligationer i Betaling for de Laan, som ere giene til Verne; thi disse Laan forrentes som sagt med 6 pCt., og Mere er der heller ikke Tale om her. Derimod har det paa den anden Side stillet sig for mig som en Fordel, Statskassen skal have, at disse Centralfogier ogsaa ere til Fordel for de Plantere, der ikke betale Renter, fordi de ikke kunne, ligesom alle de andre vilde kunne, benytte

disse Centralfogier, naar de først ere der. Jeg mener derfor ingen Tvivl om, at der vil fremkomme en væsentlig Fordel for Statskassen ved at gjøre disse Indrømmelser, idet man derved hæver Verdien af de Plantager, der for Tiden ere junkne saa dybt ned i Gjæld, at de næsten ingen Verdi have. Det har ialfsald ikke været muligt at bringe dem over paa andre Hænder, fordi kontante Midler mangle. — Det ærede Medlem, der talte først (Th. Nielsen), syntes at være lidt i Vilberede med, hvorledes Planen egentlig skal være, og en lignende Bemærkning er fremkommen fra de to andre Ferrer, som senere have ytret sig, idet de have ment, det var rettest at nøies med et Centralfogeri. (Th. Nielsen: Det er en Misforstaaelse!) Ja, det er maaske en Misforstaaelse med Hensyn til det ærede Medlem, men ikke med Hensyn til de to andre Medlemmer, som have ment, at man kunde nøies dermed. (Afbrudelse). Jeg tror i alt Fald ikke, der kan være nogen Tvivl om, at det er udtalt, at man kunde nøies med eet Centralfaktori. Jeg vil dertil bemærke, at jeg med det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Sørensen), tror, at netop Udseringen af disse Centralfaktorier er af overordenlig stor Vigtighed med Hensyn til den Betydning, de kunne have for de vedkommende Plantere. Det kommer nemlig væsentlig an paa at gjøre Omkostningerne saa smaa som muligt, og navnlig paa et saadan Sted som Vestindien, at gjøre Transportomkostningerne saa smaa som muligt. Jeg tror derfor, det er en fuldkommen rigtig Plan, at anlægge to mindre Centralfogier, eet paa hver Ende af Den, hvorved der vil være god Anledning til at kunne faae Suffrene udskibede, og da Den har den eiendommelige Form, at den reiser sig op paa Midten, turde det ogsaa lade sig realisere, at man lader Saffen løbe fra Saffstationerne ned til Rogiererne i Rør. Jeg maa tilføie, at dette slet ikke er noget Nyt; det er slet ikke et Projekt, der her skal forsøges; det er forsøgt ikke alene paa andre Der, men ogsaa rundt om i Europa ved Raasukkerfabrikkerne, og det er derfor ikke tilladt at være nogen Tvivl om, at det meget godt lader sig gjøre. Det er imidlertid ikke Meningen, saaledes som det ærede Medlem (Th. Nielsen) var sikker paa, at her er Spørgsmaal enten om Rør eller om Sporvogne; her er Tale om begge Dele. (Th. Nielsen: Det veed jeg nok!) Ja, men Andre kunne ikke have faaet nogen klar Forestilling derom af, hvad det ærede Medlem sagde, og derfor vil jeg bemærke, at der baade er Spørgsmaal om Rør fra Stationerne til Sufferfogierne og om Sporveie fra Plantagerne til Stationerne. Naar det ærede Medlem ogsaa fremhævede Arbejderbefolningens Stilling derovre, vil jeg sige, at jeg ikke tror, han er ganske retfærdig, forsaavidt han vil give Planterne Skyld for, at der ikke er slet Noget til at ophæve Arbeidsregulativerne; thi Mytten er, at